

ГОНЧАРЕНКО М.А., магістрант

Науковий керівник – КОМАРОВА Н.В., PhD з економіки

Білоцерківський національний аграрний університет

kolyangoncharenko99@gmail.com

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

У статті розглянуто питання щодо проблеми земельних ресурсів України та впровадження заходів для вирішення даного питання. Визначено які поліпшення раціонального використання землі сприятимуть подальшому процвітанню земельних ресурсів.

Ключові слова: землекористування, деградація, угіддя, земельні ресурси.

Земельні ресурси є частиною земельного фонду, який може використовуватися в народному господарстві.

Земельні ресурси – сукупний природний ресурс земної поверхні як просторова основа для розселення та господарської діяльності, основний засіб виробництва в сільському та лісовому господарстві.

Земельні ресурси поділяються на:

- 1) Орні землі;
- 2) Сади, виноградники та інші багаторічні насадження;
- 3) Сільськогосподарські угіддя;
- 4) Ліси, захисні лісонасадження, чагарники;
- 5) Болота;
- 6) Водойми;
- 7) Піски і яри;
- 8) Шляхи.

Основою використання земельних ресурсів є їх озеленення, охорона і захист землі як складової довкілля, збільшення та відтворення її продуктивної сили як сільськогосподарського ресурсу. Одним із основних завдань сучасної державної політики у сфері землекористування є забезпечення раціонального використання та охорони продуктивних земель.

До еколого-економічних проблем землекористування належить раціональне використання земель, що забезпечує максимальну участь у господарському обігу всіх земель. Водночас це забезпечує їх ефективне використання за основним призначенням. Створює найсприятливіші умови для високої продуктивності сільськогосподарських угідь.

Земельний кодекс України зазначає, що земля є головним національним надбанням, що перебуває під особливою охороною держави.

Головним джерелом процвітання та життєздатності України є її територіальні ресурси – багаті українські чорноземи. Сьогодні Україна має весь необхідний потенціал, щоб назвати її аграрною країною та збільшити свою частку конкурентоспроможності на світовому аграрному ринку.

У гірничодобувній промисловості земля функціонує як склад продукції (корисних копалин, руд тощо). Але роль землі в сільськогосподарському виробництві особливо важлива, оскільки тут є основний засіб виробництва. Це пояснюється його унікальною властивістю – родючістю [1].

Україна – одна з країн з багатьма розораними землями. Сільськогосподарські землі займають 70,5 % загальної площі країни, з них 57 % – ріллі (в окремих районах – до 86 %).

Використання земельних ресурсів України сьогодні не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно прийнятні пропорції ріллі, лісових і водних площ, природних тваринницьких площ, що негативно впливає на стійкість сільського ландшафту.

Висока оранка, відсутність захисних плівок на полі призвели до сильної деградації ґрунтів через ерозійні процеси, які відбуваються на площі близько 12 млн. га сільськогосподарських угідь, де втрата родючого шару становить 32–33 млн. тон ерозійних процесів. Використання захисних мембран дає змогу покращити кліматичні умови, підвищити інтенсивність фотосинтезу, збільшити кількість гумусу в ґрунті, що, у свою чергу, не тільки підвищить врожайність сільськогосподарських культур, але також покращить якість цього продукту [3]

Розорані сільськогосподарські угіддя становлять 54 % загальної площі України та 78 % сільськогосподарських угідь (рис. 1. 2.).

Через високу розораність ерозія сільськогосподарських угідь становить 41,2 %, ріллі – 40 %. В абсолютному вираженні це 17,2 млн. га землі, у тому числі 12,9 млн. га орної землі [2].

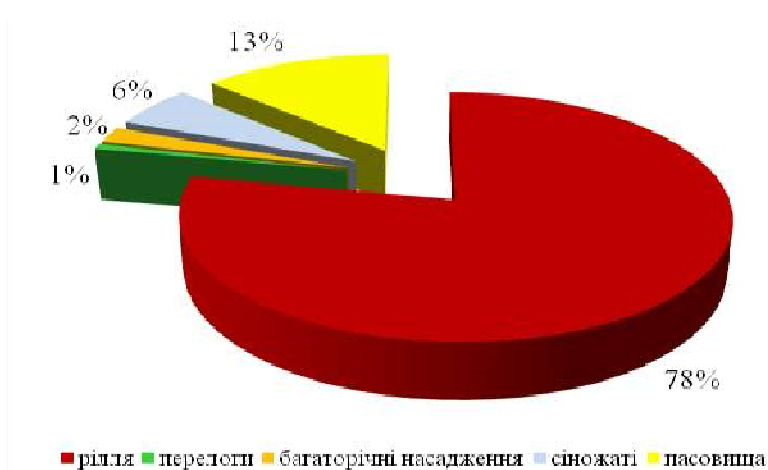

Рис. 1. 2. Структура сільськогосподарських угідь.

Таким чином, сучасне землекористування є невід'ємною частиною єдиного природного комплексу і розглядається не лише як природно-організаційне утворення, а як основа життєдіяльності людини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кравченко А. В. Ефективність землекористування в сільськогосподарських підприємствах: резюме. дис. ... к. т. н. 08.00.04. Київ, 2008, 25 с.
2. Національна доповідь про стан родючості ґрунтів в Україні / за ред. Балюк В.В. та ін. 2010. 112 с.
3. Земельні ресурси України та їх статус. URL: http://pidruchniki.com/19240701/ekologiya/zemelni_resursiukrayinistan.

УДК 631.14:631.51

СТОКОЛОС Т.Г., студент 2 СП курсу

Наукові керівники – ЄЗЕРКОВСЬКА Л.В., КАРАУЛЬНА В.М., кандидати с.-г. наук

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

В публікації представлені дослідження з вивчення дії біопрепаратів за вирощування пшениці озимої для отримання органічної продукції та насіння. В результаті досліджень встановлено, що за комплексного застосування біопрепаратів на посівах пшениці озимої сорту Аналог отримали максимальні показники виходу насіння 4,47–4,53 т/га, порівняно з контролем 4,06 т/га, тобто на 0,41–0,47 т/га більше.

Ключові слова: органічна продукція, біопрепарати, пшениця озима

Напрямок органічного виробництва досить поширений та перспективний в нашій країні, адже з кожним роком збільшуються сертифіковані с.-г. угіддя, збільшується кількість операторів, оператори освоюють нові напрямки діяльності, розширюють асортимент продукції.